

Birkaç gün önce habitforge.com <<http://habitforge.com>>__ isimli bir site buldum, bir davranışın alışkanlık haline gelmesi için 21 gün kesintisiz uygulamak gerektiğini yazıyordu. Böyle denemeleri severim, günde 15 dakika hareket etmeye alışmak için kaydoldum. Her gün eposta gönderiyor, “evet yaptım” diyorum, o da bana kaç gün kaldığını söylüyor. Eğer “hayır” dersem, 21 gün baştan başlıyor. Belki gerçekten faydalı olur.

Bundan X’e bahsettim, *aaa, kuantum dedi, 21 günde hücre bölünmesi gerçekleşiyormuş, ondanmış dedi. Henk dedim, içimden dedim tabi, kuantum ne ola ki? Max Planck’ın ortaya attığı dalga/tanecik paketinin adıdır kuantum, Heisenberg’in belirsizlik prensibi, Tanrı zar atmaz falan. Bunun 21 günle ne alakası var?*

Gezerken gördüm birkaç defa, “kuantum semineri” yazan afişler; içinde ne olduğunu az çok tahmin ediyorum ama neden *kuantum*?

İnsanların mit ihtiyacı var. “Bir deney yaptık, deneklerin %83’ü 21 gün süreyle oluşturdukları alışkanlığı sonraki 200 gün içinde %76 oranında devam ettirdi” demek kimseyi kesmiyor, (böyle bir deney var mı bilmiyorum, biraz önce uydurdum) o % işaretlerinin getirdiği belirsizlik ve sayıların soğukluğu rahatsız edici ama çıkıp diyorsun ki “21 günde hücre bölünmesi olunca davranışlar alışkanlığa dönüşüyormuş”, o la la, al sana kuantum, al sana mutluluk.

Bundan rahatsız olmuyorum, hatta böyle şeylerin altında bir gerçek bulunduğunu düşünüyorum. Basitleştirildiği kadar ucuz ve kolay değilse de insanın düşünceleri ve yaşadıkları arasında *henüz çözemediğimiz cinsten* bir bağ olabilir, yine de mevzu bu değil. Neden işin içine hikayeler katmadan inandırmak bu kadar zor?

Yukarıdaki ifade gerçekte “dünya öküzün boynuzunda duruyor” cinsinden bir ifade, artık daha iyi teoriler olduğu, uzaya çıkıp görebildiğimiz için biliyoruz yanlış olduğunu ama eski zamanlarda böyle bir imkan yokken *doğru* buna benzer bir şeydi. Hayatında hiç boşlukta asılı duran bir nesne görmemiş insanın, bütün dünyanın nasıl olup da sabit durduğunu açıklaması gerekiyordu. Kuantum lafları da bunun gibi, işin içine *bilimsel* görünümlü bir şeyler katıp, inanmayı daha kolay hale getiriyorlar, yoksa alışkanlıkla doğrudan ilgili olabilecek sinir hücrelerinin yirmi günlük bir ömrü olduğunu pek sanmıyorum. <<http://uk.answers.yahoo.com/question/index?qid=20061015183847AAI>

İnsan tabiatının mit ihtiyacı var, insan hayatını yalan yanlış bilgilere inanarak geçiriyor ama en kötüsü bilmediği konularda *bilmek* zorunda kalanlar; bunu görmezden gelip, insanı bir *mantık makinesi* telakki etmek de bu mitlere inanmak kadar aptalca. *Okumuş çocukların* insanları, dinleri, tarihi ve dünyayı anlamaya çalışırken yaptıkları yanlış gibi.

Kurtuluş, varsa eğer, daha az mit ihtiyacından geçiyor olabilir, daha az mit ufuk kadar uzakta.